

Tollbamondás

4. osztály

Lotz János gyerekkori barátja, Kovács Zoltán mesélte az alábbi történetet:

„A kis Lotz János tízéves korában érkezett vissza a szüleivel Somogyvámosra Amerikából. Szülei itthon földműveléssel foglalkoztak, reggeltől estig a földeken dolgoztak. Történt egyszer, hogy az édesanya megkérte Jánoskát, hogy amíg ők távol vannak, végezze el az állatok körüli munkákat. Engedje ki a tyúkokat az ólból, dobjon szénát a teheneknek a jászolba, a kislibáknak tegyen az etetőjükbe kukoricadarát, az itatójukba vizet. Jánoska azonban nagyon szeretett olvasni, s felmászott a körtefára egy jó könyvvvel. Egész nap azt olvasta, az állatokról teljesen megfeledkezett. Amikor hazaértek a szülei, már messziről hallották az éhes és szomjas állatok panaszos sírását. A tehenek bögtek, a tyúkok kotkodácsoltak, a kislibák kétségbeesetten gágogtak. Ekkor határozták el a szülők, hogy Jánoskából nem földművelő lesz, inkább taníttatni fogják.”

Útmutató a tollbamondáshoz:

A „tízéves”-t betűkkel írják, ne számmal!

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

A vesszők, kettőspont és az idézőjel helyét mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden diák végez.

Javítás: Minden hibáért (vesszőhibáért is!) 1 pont levonás jár a 20 pontból.

Szövegértés - Megoldások

1. Igaz vagy hamis az állítás? A kép és a szöveg alapján válaszolj!

6/

a) A kép a versenyről szóló filmes anyagból származik.	igaz
b) A kisfilmben több verseny lebonyolításáról tudósítottak.	igaz
c) 314 feliratkozónak tetszett a kisfilm.	hamis
d) Két változatban készült el a film.	igaz
e) A kép a teljes képernyőre állítva készült.	hamis
f) A kisfilm nyitó képsoraiból származik a felvétel.	igaz

2. Válaszolj a kérdésekre!

5/

a) Mit jelenthet a *kényszerszünet* kifejezés a szöveg szerint? (2 válaszlelem szükséges.)

- **a jelenléti verseny/döntő két évig szünetelt**
- **a járványhelyzet miatt**

b) Melyik jel mutatja, hogy a felvételt a film megállításkor készítették? Rajzold le! ►

c) Hány tanuló vett részt a versenyeken összesen 2022-ben? **több ezer**

d) Mit ábrázol a kép? **a gimnázium/az iskola bejáratát**

3. Írj a szavak mellé egy rokon értelmű párt!

5/

zsendül: **kizöldül, serken, sarjad(zik) stb.**

megmérettetés: **verseny, vetélkedés stb.**

büszke, ha pozitív tulajdonság: **magabiztos, önérzetes stb.**

ha negatív tulajdonság: **önhitt, elbizakodott stb.**

gratulál: **elismer, dicsér stb.**

Az elfogadható szinonimákat egynyelvű szótárral kell alátámasztani.

4. Egészítsd ki a mondatokat szavakkal, amelyek illeszkednek a témához!

4/

Két év online versenyzés **UTÁN** az idén jelenléti döntőt tudtak szervezni. Az ünnepélyes **MEGNYITÓN** többen is köszöntőt mondtak. A verseny másnapján kis ünnepség keretében a résztvevő hatvankét **ISKOLA** diákja Lotz János emléktáblájánál **ELHELYEZTE/ KIFÜGGESZTETTE** (fontos a múlt idő és az egyes szám) az intézményükből hozott szalagokat.

Ha a versenyző a megoldókulcstól eltérő szavakat használ, a jelentésüknek akkor is közel azonosnak kell lenniük.

1. Másold le helyesírási hibák nélkül a következő, internetről származó szöveget! Figyelem: a szavak kezdőbetűit és a számokat helyesen írtuk! A pontszám nem a hibák számát jelzi! 25/

Bemutatták a négy magyar űrhajósjelöltet

Négyre **szűkült** a magyar űrhajósjelöltek listája. Őket 240 ember **közül** választották ki, akik **különböző** teszteken és vizsgálatokon estek át az **elmúlt** hónapokban.

A válogatási **folyamat** után nyolcan **maradtak**, őket a Magyar Honvédség kecskeméti repülőbázisán tesztelték **tovább** vadászpilóták **segítségével**. Ennek eredményeként a szakértői testület **leszűkítette** a listát négy főre. **Közülük** kerül ki az az ember, aki 2024–25 fordulóján harmincnapos űrutazásra **indul** a Nemzetközi Űrállomásra.

A küldetéshez **elhivatott**, öntudatos és **kiegyensúlyozott személyiséggel rendelkező** jelölteket kerestek, akik **stresszhelyzetben** is jó **ítélőképességgel** és döntési **képességgel** rendelkeznek, találékonyak, tudnak csapatban dolgozni, **emellett** készek hosszabb vagy rövidebb időt távol tölteni **családjuktól, szeretteiktől**.

Minden egyes helyesírási hibaért, amelyet másoláskor ejt a tanuló – a vesszőhibákat is beleértve – 1 pontot vonjunk le a maximálisan adható 25-ből.

2. Egészítsd ki az alábbi kifejezéseket a hiányzó betűkkel úgy, hogy létező állatfajok megnevezését kapd!

10/

törpe vízisikló

szélesfülű óriásegér

szalagos tigrispiton

kanadai hód *Csak kis kezdőbetűvel fogadható el!*

bóbitás fürj

barátkeselyű

pehelyréce

csíkos bűdösborz

hiúz

szakállas disznó

Minden helyesen kitöltött sorért 1 pont jár.

3. Egészítsd ki a következő szavakat a zárójelben megadott mássalhangzók rövid vagy hosszú alakjával!**8/**

kiáltás (l/ll)
szalon na (n/nn)
men ny ezet (ny/nny)
fen ns ík (n/nn)
pi kk ely (k/kk)
progra m (m/mm)
egy en lő (gy/ggy)
általános (l/ll)

4. Húzd alá az alábbi szópárok azon tagját, amely megelőzi a másikat a betűrendbe soroláskor! 8/Virág – virágkerék – kerekpottyán – potyogIrak – Iránmenvét – mennyboltbodza – blúzbördész – bördzsekilomb – lom**5 Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!****9/**

bal-la-gás

ke-reszt-út

öt-é-ves

csen-gety-tyű

bo-dza-bo-kor

kert-jé-ben

Mun-ká-csy

csen-ge-tés

tech-ni-ka

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____**